

הפסד הון בגין שעבוד - יזכר רק עם חילוט

מרץ 2013

חוזר מקצועי מספר 30/13

ברצוננו לעדכנכם בפסיקת בית המשפט המחוזי¹, הקובעת, כי הפסד הון בגין שעבדים והלוואות - יזכר רק עם הפיכת החוב לאבד באופן מוחלט.

מר בן ציון, החזיק ב- 25% ממניות חברת פ.נ.ג.ב בע"מ ובמניות חברת פרץ בע"מ. בן ציון שעבד מחצית ממניותיו בחברת פ.נ.ג.ב לטובת הבנקים, אשר נתנו ליווי פיננסי לפעילות העסקית של חברת פרץ. בנוסף העמיד לבנקים, לאותה מטרה, בטוחות נוספות, ובכללן ערבויות אישיות. בשנת 2000 שועבדו סכומי כסף שקיבל ממכירת המניות לבנק, אך טרם יצאו מרשותו של בן ציון. שעבדים אלו מומשו בשנת 2002, ורק יותר מאוחר, בשנת 2003, במסגרת הפירוק הובהר, שלא יהיה בידו לקבל את הכסף שנתן בכדי לפרוע הלוואות בעבור החברה.

המחלוקת בין בן ציון לפקיד השומה היתה מהו המועד בו יזכר הפסד הון בגין כספים אלו. לטענת בן ציון, ניתן ללמוד על "הולדתו" של הפסד הון, מחדלות הפרעון של חברת פרץ כבר בשנת 2000, עת היה ברור, כי הסכומים שהועברו לבנקים לתמיכה בחברה פרץ ירדו לטמיון. לשיטתו, מועד מכירת מניות חברת פ.נ.ג.ב (שהוא לפי תיאורו מועד "המימוש" של בטוחת המניות שהיו משועבדות לבנקים) הוא גם מועד מימוש הפסד, מאחר שהמצב שנוצר ביחס לכספי התמורה ממכירת מניות פ.נ.ג.ב שקול לחילוט. לפיכך, הוא מבקש להכיר בהפסד במועד מכירת מניות חברת פ.נ.ג.ב והפקדת התמורה לבנק.

דהיינו, לשיטת בן ציון בנסיבות בהן ניתן היה לחזות מראש את התרחשותו של פרוק חברת פרץ, וכאשר פעולותיו נשלטו על ידי הבנקים, אין מקום בעת קביעת מועד הפסד הון להמתין עד מימושו של הפסד.

מנגד, לטענת פקיד השומה, היות וכספי תמורת מניות פ.נ.ג.ב, שהופקדו בבנקים בשנת 2000 שישמשו כבטוחה, לא מומשו כערבות בשנה זו על ידי הבנקים, ורק בשנת 2004 לאחר פעילות בת מספר שנים של חברת פרץ ובהמשך להליך הפירוק שהחל בשנת 2003, הובהר כי אין בידו חברת פרץ להשיב לבן ציון את הכספים, שפרע בגינה לבנקים או הלווה לה - הרי שיש להכיר בהפסד הון - רק בשנת 2004, בעת שמפרק חברת פרץ, הודיע על הסיכויים הקלושים לגבות את סכום החוב הכולל. פקיד השומה הדגיש, כי את הכספים אותם שיעבד בן ציון בשנת 2000 הוא היה זכאי לקבל בחזרה. לפיכך, בשנת 2000 אין מדובר כלל בהפסד הון, כי אם בהשקעות בחברה שבשליטתו.

בית המשפט פסק, כי על פי סעיף 88 לפקודת מס הכנסה, רווח/הפסד הון נוצר לאור התמורה המתקבלת כאשר מתקיימת "מכירה". לפיכך, לצורך קביעת הפסד הון בשנת 2000 על הנישום להוכיח, שהנכס הרלבנטי יצא מרשותו בשנה זו. דהיינו, השאלה היא האם כאשר בן ציון הפקיד את כספי התמורה ממכירת מניות פ.נ.ג.ב. בשנת 2000 כשעבוד או כהלוואה, יש לראות בכך משום "ויתור" על אותם כספים. אין לומר שבן ציון השלים כבר בשנה זו עם סגירת חברת פרץ, וזאת לאור ההערכה שמצבה ישתפר, כעולה מהביאור שנתן בשנה זאת רואה החשבון של החברה.

לפיכך, אין להכיר בהפסד הון כבר בשנת 2000, אלא ניתן להכיר בהפסד רק בשנה בה הובהר באופן סופי, כי חברת פרץ הינה חדלת פרעון.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח יוסי שלם, בטלפון: 03-6382845
yosys@mbt.org.il

¹ עמ"ה 8045-04 בן ציון נ. פקיד שומה.